

Høringssvar fra Kirkelig fellesråd i Bærum

Kontaktperson: Ingeborg Sommer

Oslo bispedømme

6. Sammenhengen bør tydeliggjøres ytterligere, særlig når det gjelder hva som er rammeplanenes teologiske og faglige utgangspunkt. Det bør komme klarere fram at erfaring, deltakelse og tolkning skal ha basis i kirkens overleverte tro slik den uttrykkes i tro og tradisjonen (i en evangelisk-luthersk folkekirke). Rammeplanene bør gi bedre hjelp til hvordan overordnet del skal omsettes i lokale planer.

8. Kirkelig undervisning og læring må ta utgangspunkt i at mange deltakere, foresatte og unge voksne og voksne, ikke kjenner kristen tro, bibelfortellinger eller kirkens praksiser fra egen oppvekst. Rammeplanene bør derfor hjelpe menighetene til å utvikle aktiviteter, språk og kommunikasjonsformer som både formidler kirkens tro tydelig og samtidig gjør det mulig å delta uten forhåndskunnskap. Dette vil styrke kirkens mulighet til å møte nye, interesserte og nysgjerrige mennesker i alle livsfaser.

Videre er det viktig å gjennomtenke hvordan det er forventet at voksne/omsorgspersoner skal delta: Det kan være fremmedgjørende og kjennes unaturlig for voksne å delta i et kirkelig lingo med et følelsesmessig trosuttrykk, selv om de ønsker at barna skal delta i kirkens undervisningopplegg. Dette bør finnes som en refleksjon i rammeplanen.

Fokus på aktiv deltakelse, medvirkning og trospraksis er viktig, men det bør balanseres med en sterkere refleksjon over folkekirkens særpreg som et åpent og inkluderende fellesskap, der mennesker kan høre til og være en del av kirken også når aktiviteten er begrenset.

Et større kunnskapsfokus vil være viktig for mange, kanskje for andre enn dem som aktivt søker et trosfellesskap. Og selv om potensialet for læring er ulikt, bør lokale planer har som mål at kirkelig undervisning og læring også skal gi kjennskap til Bibelen, utvalgte fortellinger, liturgi, kirkeår og kirkens sentrale trosinnhold (kunnskapsmål). Videre må planen i tillegg konkretisere hvordan kirkens læringsfellesskap kan gjøres tilgjengelig for alle.

10. Erfaringsmål er nyttige fordi de synliggjør at læring skjer gjennom deltakelse, praksis og fellesskap. Samtidig må målene også forankres i et tydelig innhold som kan tolkes og bearbeides.

12. Begrepet er relevant, men bør forklares tydeligere. Tolkingskompetanse må ikke forstås som en individuell fortolkning av egne erfaringer. Den må beskrives som evnen til å tolke eget liv og egne erfaringer i møte med Bibelen som kirkens hellige tekst, og med den tro og tradisjon kirken står i.

14. Generelt bør samisk innhold, språk, kultur og trosuttrykk ivaretas som del av kirkens felles ansvar og som del av Den norske kirkes mangfoldige tradisjon. En del av dette vil være å inkludere de ulike norske kulturene (inkl. tegnspråk og døves kultur) i arbeidet med kirkelig undervisning og læring. For Bærum prostis del, som er et stort og mangfoldig prosti, vil dette være relevant. Men planen må også ha åpenhet for at dette må vektlegges ulikt rundt om i landet.

16. Progresjonen i kunnskap kan med fordel tydeliggjøres. F.eks.: Aldersspennet 6-12 år er stort, og barns utvikling her går i mange faser. Første delen av denne fasen er barna opptatt av det konkrete og kategorier (rett og galt, godt og ondt, hvordan kan vi vite at Gud finnes). I siste delen av fasen er de mer åpne for refleksjon og tro og tvil kan eksistere side om side. I denne fasen er dialog og undring sammen med barna viktig. Planen bør vært tydeligere på slike pedagogiske utfordringer.

18. Språket knyttet til familier og faddere må være inkluderende for barn og unge som ikke har faddere i nærheten (eller vet hvem de er) og som ikke lever med tradisjonell familietilknytning.

I byer og bynære områder er det ofte ikke naturlig å invitere storfamilien inn i trosopplæringsarbeidet. Videre har mange voksne – etter hvert også i besteforeldre-generasjonen – lav kunnskap om tro og tradisjon. Og faddere har i liten grad et aktivt forhold til fadderoppdraget, ut over å vise omsorg for barnet. Kirkens kommunikasjonsmateriell bør derfor ikke gi uttrykk for en forventning om at storfamilie og faddere deltar i kirkens undervisningsopplegg. Det er viktig å bruke et språk i møte med barna og deres foresatte, som gjør at alle kjenner seg velkommen til å delta, også uten et nettverk.

Det samme er viktig når det gjelder å kjenne seg invitert inn i det som skjer i kirken, uten at foresatte kjenner seg kompetente til å følge opp med ritualer og bønn hjemme. (I mange familier kan dette også være et stridstema.)

Det bør fremheves at trosopplæring i dag ofte innebærer å lære opp både barn og voksne samtidig.

19. Det er behov for tydeligere innholdsforankring. Planene inneholder mye kunnskapsstoff, men dette framstår ofte implisitt. Det bør komme klarere fram at kirkelig undervisning og læring skal gi kunnskap om kristen tro – dette vil være viktig gjennom hele livet, uansett hvilken tilknytning den enkelte opplever til kirkens fellesskap i livets ulike faser. Kunnskap om tro og tradisjon etterspørres av mange voksne i dag.

Rammeplanen bør tydeliggjøre at de minste barna ikke bare skal møte trygghet, relasjon og sanselig erfaring, men også konkrete uttrykk for kirkens tro, og at erfaringer av tro også henger sammen med innføring i en tradisjon. Barn lærer troens språk før de kan analysere det. Derfor er sang, bønn, ritualer, høytidsfortellinger og trygg bruk av kirkerommet viktige bærere av innhold. Det bør presiseres at relasjoner og trygghet ikke står alene, men knyttes til møte med Gud som skaper, Jesus som frelser, dåpens løfte og kirkens omsorgsfulle fellesskap.

Kirken må videre arbeide aktivt og målrettet med kommunikasjon som bygger tillit, skaper tilhørighet og gjør innholdet forståelig og relevant, slik at barn, unge og foresatte kan kjenne seg inkludert i kirkens undervisningstilbud uten forkunnskap om kristen tro eller kirkelig språk.

Lokale planer bør oppfordres til å beskrive hvordan menigheten kommuniserer med målgruppene gjennom hele året, ikke bare i forbindelse med påmelding til aktiviteter.

20. Ja

21. Det bør tydeliggjøres at kjernetekstene skal bidra til at barn og unge gradvis får kjennskap til Bibelens store fortelling, Jesu liv, død og oppstandelse og sentrale tekster som bærer kirkens tro.